

SPINNAKERSEILING

Ved Lene Johansen

Før heising

Sjekk at fallet går på utsiden av forstaget og at det ikke er i tvinn rundt forstaget før heising. Sjekk at skjøtet går på utsiden av vantet (ene) og at det er gått gjennom eventuelt barberhold, bak i blokken før det føres forover i båten. Sjekk at brasen er tredd utenfor forstaget, vantet (ene), at det går gjennom eventuelt barberhold, bak i blokken før det føres fremover i båten igjen.

Ved heising

Spinnaker bommen settes i lo, vannrett ut fra masten. Høyden kan justeres etterpå, alt avhengig av hvordan spinnakeren står. Bommen settes, brases frem slik at den har god klaring til forstaget. Opphal skal strammes. Nedhalet kan være løst, men bør være festet i cleatet. Et løst nedhalet gjør det lettere å føre bommen ut og bakover i båten, brase opp. Under seilingen kan nedhal kan være løst hvis man har en rolig spinnaker bom. Hvis spinnaker bommen har mye bevegelse, står og pumper eller fyker opp i været, må nedhalet være stramt. Under jibben er det viktig å huske å slakke nedhalet for å kunne føre bommen over på ny side. Hvis båten er utrustet med barberhold så sjekk at barberhold i le er løst og at barberhold i lo sitter strammet i cleatet. Båter uten barberhold bruker kun nedhal.

Barberhold skal som regel alltid være løst i le og strammet i lo. Unntaksvis kan man kjøre, stramme begge barberhold for å stabilisere en urolig spinnaker som er en fordel på turseiling. Pass på at barberhold ikke er for strammet slik at trekk kraften i spinnakeren blir nedover i stedet for fremover. Spinnaker kan løftes ut av posen, men pass på at den ikke fyker ut. Begynn brasingen slik at seilets hjørner er på utsiden av vantet. Man kan også brase frem hele spinnakeren foran forstaget, men pass på at seilet ikke blåser ut. Begynn heising og brasing. Bras opp. Mastemann kan hjelpe bommen. Bommen skal i utgangspunktet stå 90 grader på vinden og storseils bom og spinnaker bom skal stå 180 grader på vinden. Pass på at spinnakeren er heist helt opp til fallblokken. Heising bør skje fort og før spinnakeren blir fylt, ellers blir det fort tungt å heise.

Under spinnakerseilingen

Når spinnakeren er oppe skal begge skjøtehjørnene være like høye. Dvs. at spinnaker bommen justeres slik at brase hjørnet er like høyt som skjøtehjørnet. Spinnakerens underlik skal løpe fritt, fly som en drage, og dra båten fremover, ikke oppover/nedover. Unngå et underlik som er stramt inntil forstaget og få kraften midt i seilet slik at trekk retningen blir fremover.

Det meste av spinnakeren skal være synlig, ikke gjemt bak storseilet. Kjør seilet etter vinden. Skal man kjøre seilet aktivt slippes skjøtet til toppen blafrer, så skjøter man inn til blafringen er borte. Seilet trimmes på lens ved hele tiden å slippe ut, skjøte inn, slippe ut og skjøte inn. På denne måten oppnår man maksimal fart og fullt trykk i spinnakeren.

På tur ønsker man et rolig og stabilt seil og da settes ofte både bras og skjøte fast, akkurat så stramt at man unngår blafring i toppen.

Fartsøkning ved skjæring

I lite vind kan rormannen øke farten ved å skjære opp i vinden og få mer trykk i spinnakeren. Farten vil skape en skarpere vindvinkel som gjør det mulig å falle av. Når man kjenner trykket og båten akselerer kan ta med seg farten og falle av på vinden. Ved å styre båten som en slange under lens seiler man aktivt. For å oppnå maksimal fart samtidig som man seiler lavest mulig på vinden må spinnaker trimmer og rormann samarbeide og trimmer må ha en kontinuerlig kommunikasjon med rormann om lite, mye trykk i seilet. Båten og seilet styres maksimalt på lense ved å skjære opp, få trykk og fart, falle av, skjære opp, få trykk og fart og falle av.

Spinnakerbom festes på masten.

Spinnakeren brases opp og løftes ut av posen.

Fordekksgast gjør seg klar til å heise spinnaker.